ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မအူပင်ခရိုင်

ညောင်တုန်းမြို့နယ်

အလယ်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အလယ်ချောင်းကျေးရွာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၂၀၁၇-၂၀၁၈)

(ကျေးရွာ၏လက်ရှိအခြေအနေနှင့်ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ)

စီမံကိန်းပြုစုရေးသားသည့်အဖွဲ့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

(ညောင်တုန်းမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားခြီး ၆

အလယ်ချောင်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် ၈

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

၁၂

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(စျ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

၂၂

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၄

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ ၂၈

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်

အစီအစဉ်များ ၂၉

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၁

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၄

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း များ
ဇယား ၂၃ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား **၂၆** ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယာဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ
နောက်ဆက်တွဲ(၂)
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
၈၁
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
နောက်ဆက်တွဲ (၃)
ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၈၄
ကိုးကားစာရင်း ၈၈
အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIV ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MMK မြန်မာကျပ်

MoALI စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

NGO အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

SLRD ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန

STDလိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ

PTAမိဘဆရာအသင်း

TB တီဘီရောဂါ

VDG ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ အလယ်ချောင်း ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦး အနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီး သော အချက်အလက် များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ညောင်တုန်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလ များက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင် ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာ ကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက် အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်း ဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ် ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များ ကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော

လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီး ဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေ များကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည် ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

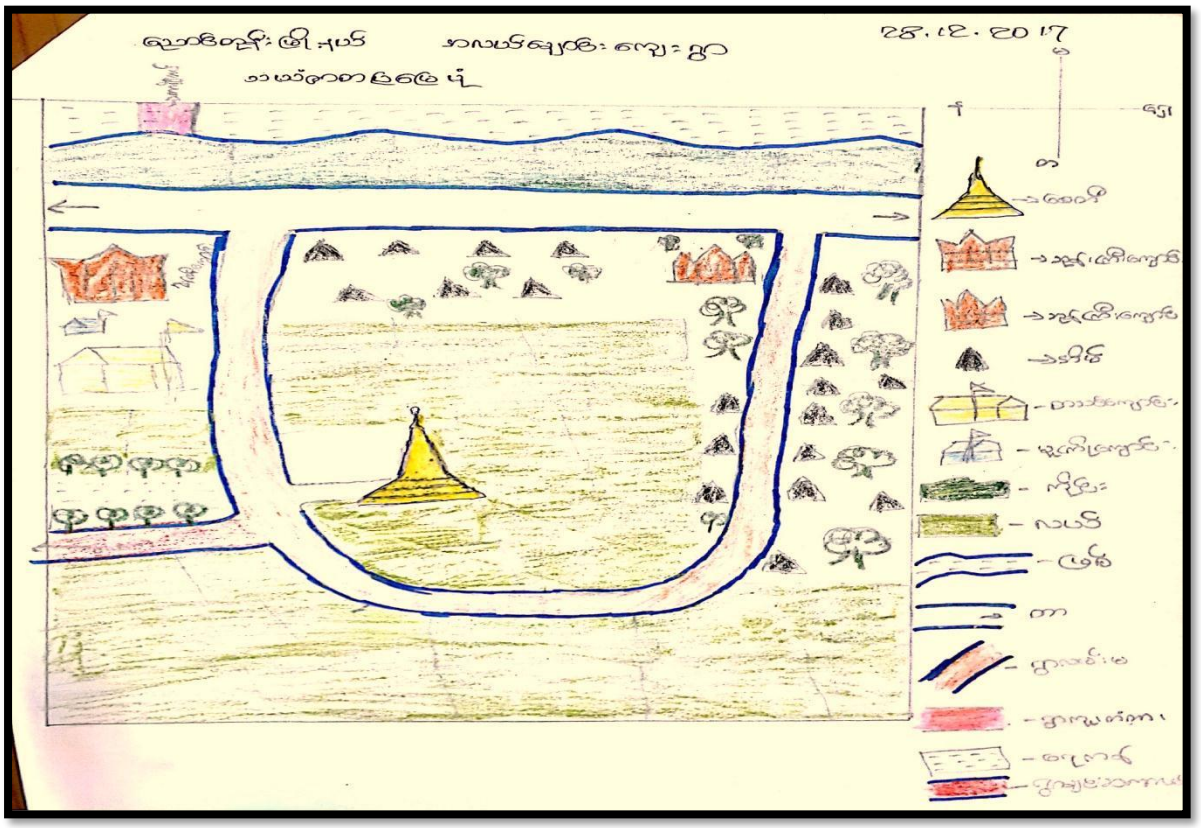
စက်တင်ဘာလ ၂၀၁၈ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာ

ညောင်တုန်းမြို့နယ်

အလယ်ချောင်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း - အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၊ အလယ်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရယူသည်။ (၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၃-၁၄ ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်း အချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေ ဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း

ပေါင်းစည်း ဆောင် ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင် နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ညောင်တုန်းမြို့နယ်သည် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၆ ဒီဂရီ ၄၅ မိနစ် မှ ၁၇ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ် နှင့် အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၅ ဒီဂရီ ၁၃ မိနစ် မှ ၉၅ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ် ကြားတွင်တည်ရှိပါသည်။ အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် (၃၄၈.၂၃)စတုရန်းမိုင် (၂၂၅၈၆၈ ဧက)ကျယ်ဝန်းပါသည်။ အရှေ့မှ အနောက်သို့ (၂၂.၃)မိုင်၊ တောင်မှ မြောက်သို့(၂၃.၀)မိုင် ရှည်လျားပါသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် (၂၀)ပေ အထက်တွင်တည်ရှိပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မြေပြန့် ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်း၊ အိုင်များ ပေါများပြီး ရောဝတီမြစ်၊ ပန်းလှိုင်မြစ်နှင့် ဘောလယ်မြစ်များတည်ရှိပါသည်။

ညောင်တုန်းမြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်တွင် ထန်းတပင်မြို့နယ်နှင့် တွံတေးမြို့နယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် ပန်းတနော်မြို့နယ်နှင့် ဓနုဖြူမြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် တွံတေးမြို့နယ်နှင့်မအူပင်မြို့နယ်၊ မြောက်ဘက်တွင် ဓနုဖြူမြို့နယ်နှင့် တိုက်ကြီးမြို့နယ်တို့ ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။

ညောင်တုန်းမြို့နယ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှုများသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ဧပြီလတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၄၀ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၁၂ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှမိုးရွာသည့်ရက်မှာ (၁၀၈)ရက်ဖြစ်ပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ (၉၄.၉၈)လက်မ ဖြစ်ပါသည်။မိုးရွာသွန်းမှု အများဆုံးကာလမှာ ဇူလိုင်လနှင့် သြဂုတ်လများဖြစ်ပါသည်။

အလယ်ချောင်းကျေးရွာသည် အလယ်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာသည် ညောင်တုန်းမြို့၏ အနောက်မြောက်ဘက် (၇.၅) မိုင် ကွာဝေးပြီး ပန်းလှိုင်မြစ်ခြားနေပါသည်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများမှာ ဝါးတောစု ကျေးရွာ၊ သရက်ပင်ဝိုင်းကျေးရွာ၊ တံခွန်တိုင်ကျေးရွာ၊ တလိုင်းတပ်ကျေးရွာတို့ ဖြစ်ပါသည်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်သော ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ နွေရာသီစိုက်ပျိုးရေအတွက် အဝီစိတွင်းမှ အသုံးပြုပြီး သောက်သုံးရေအတွက် မြေသားရေကန်နှင့် အဝီစိတွင်းများမှ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် သတ္ထု**တွင်းထွက်ပစ္စည်းများ ထွက်ရှိမှု မရှိပါ။ သို့သော် လည်း သဘာဝဆေးဖက်ဝင် အပင်များဖြစ်သည့် ဘုန်းမသိမ်၊ လောက်သေ၊ သက်ရင်းကြီး၊ ဆင်တုံးမန္တယ်၊ ခွေးသေးပန်း၊ကြိတ်မံ၊ရွဲယို စသည့်တို့ ပေါက်ရောက်သောကြောင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပါသော ဆေးဖက်ဝင် အပင်များ ပေါက်ရောက်သည့် ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။**

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၀၆) စု ရှိပြီး၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း (၄၆၁) ဦး ရှိပါသည်။ **ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄.၃၄) ဦးနှုန်း ရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသားအဆင့် ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅) ဦး နှုန်းထက် လျော့နည်း နေပါသည်။** အသက် (၁၅) နှစ်မှ ၆၅)အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေများမှာ (၇၀%)ရှိပြီး (၁၅)နှစ်အောက်လူဦးရေနှင့်

(၆၀)နှစ် နှင့်အထက်လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၀%) သည် မှီခိုသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း နေထိုင်သူဦးရေများသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ရရှိနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ဥစ္စာဓနအဆင့်သတ်မှတ်ချက်အရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၅၉) ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးမှာ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု မှာ (၃၂) စု၊ အလယ်အလက်ရှိသော အိမ်ထောင်စု(၂၅)စုရှိပြီး အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများမှာ (၁၀) အိမ်ထောင်စု ရှိကြပါသည်။အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများတွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် လယ်(၁၀ကော) အထက်ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုရှိကာ၊ အိမ်အခြေအနေ ကောင်းမွန်မှုရှိကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စုတွင် အိမ်အသင့်အတင့်ပိုင်ဆိုင်မှုရှိပြီး လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုအအသင့်အတင့်ရှိကာ စီးပွားရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သောအိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများတွင် ကောင်းမွန် သောအိမ်အခြေအပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း၊ လယ်မြေအနည်းငယ်သာပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ အချို့အိမ်ထောင်စုတွင် လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း၊ အချဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု များတွင် ကောင်းမွန် သောအိမ်အခြေအပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း၊ လယ်မြေအနည်းငယ်သာပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ အချို့အိမ်ထောင်စုတွင် လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း၊ အချဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အလွန် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများတွင် ကောင်းမွန် သောအိမ်အခြေအပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း၊ လယ်မြေအနည်း ငယ်သာပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ အချို့အိမ်ထောင်စုတွင် လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသောကြောင့် ကျပန်းလုပ်ကိုင် ကြရပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု (၄၉) စု ရှိသည့်အနက် (၁၀) အိမ် ထောင်စုမှာ (၃လ)အောက် ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၉)အိမ်ထောင်စုမှာ (၃-၅)လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၃၀)မှာ (၆)လနှင့်အထက် ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်နပ်မှန်အောင် စားနိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်အား ကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ခေါက်ပြန်ပေး အ ကြွေးယူခြင်းအပြင် လုပ်အားခဖြင့် ဝယ်ယူခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်

သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် ဖြေရှင်းနေ ကြရပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီး မဖူလုံ သော ဆင်းရဲသားတောင်သူများအဖို့ ထိခိုက်မှုများ ရှိနိုင် ပါသည်။ မိုးရာသီ မိုးအများဆုံး ရွာသွန်းချိန် ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ကွင်းရေကြီးလာလျှင် အနိမ့်ပိုင်းတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၄၀)ခန့် အခက်အခဲကြုံတွေ့နိုင်ပါသည်။ ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပျက်စီးမှုများ နှစ်တိုင်ကြုံလာရသောကြောင့် အချိန်ကာလကြာမြင့်လာလျှင် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး ကိုအဓိကအားထားလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာလူထု စီးပွားရေးထိခိုက်လာနိုင်ပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအတွက်ချို့တဲ့မှုရှိလာပါက ကျေးရွာ အနီးအနားရှိ ကျေးရွာမှ ဆေးပေးခန်းသို့ သာမာန်အဖျားရောဂါများ သွားရောက်ကုသနိုင်သော်လည်း အရေးပေါ် ကိစ္စရပ်များအတွက်ကိုမူ ညောင်တုန်းမြို့ ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသကြပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် မြို့နယ်ဆေးရုံသည်(၇.၅)မိုင်သာကွာဝေးသော်လည်း ပန်းလှိုင်မြစ်ကို စက်လှေဖြင့် ဖြတ်ကူးပြီး သွားရသောကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်နိုင်ရေးအတွက် သွားလာမှုအခက်အခဲ အသင့် အတင့်ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ကုန်းလမ်းတစ်ခါရေလမ်းတစ်လှည့် သွားလာနေရသောကြောင့် မြို့နှင့်ကျေးရွာ သွားရေးလာရေးခက်ခဲမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ တူးဖော်ပေးသော တွင်းနက် (၁) တွင်းရှိပြီး ကျေးရွာပိုင် မိုးရေလှောင်ကန် (၁)ကန်နှင့် လက်နှိပ်တုံကင် (၆၁)တွင်းရှိသော်လည်း သုံးရေသာရပြီး သောက်ရေအတွက် လုံလောက်မှု မရှိပေ။ **ကျေးရွာတွင် ယင်လုံအိမ်သာကို အိမ်ထောင်စုတိုင်းသုံးစွဲသောကြောင့် ကျန်းမာသန့်ရှင်းမှုကိုအလေး ထားသောကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။**

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၏ အခြေခံပညာ မူလတန်းလွန်ကျောင်းတွင် ကျောင်းသား (၁၆၉) ဦး ရှိပါသည်။ မူလတန်းအဆင့် အောင်မြင်သူများမှာ (၀.၅) မိုင်ကွာဝေးသော ကြက်တူရွေးတောင် အခြေခံပညာအထက်တန်း ကျောင်းတွင် သွားရောက်ပညာသင်ကြား ကြပါသည်။ ကျောင်းအကျိုး တော်ဆောင်(၅)ဦးနှင့် ကျောင်းသားမိဘများ အားလုံးပါဝင်သော မိဘဆရာ အသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြသောကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲများမရှိ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ အချို့ကျောင်းသားများသည် ညောင်တုန်းမြို့ရှိ (အ.ထ.က)ကျောင်းများသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားရသည်။

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည်။ စပါးကို မိုးရာသီ နှင့်နွေရာသီတွင်စိုက်ပျိုးကြပြီး ကွမ်းကို နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း သုံးရာသီလုံးစိုက်ပျိုးကြသည်။ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ၊ မြင်းများမွေးမြူကြသော်လည်း ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲများကို စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်း မရှိပေ။ စိုက်ပျိုးရေးမလုပ်သောအိမ်ထောင်စုများ အနေဖြင့် ဈေးဆိုင်၊ အရောင်းအဝယ်နှင့် ကျပန်း/ဘောက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရများရှိသောကြောင့် အစိုးရဌာနများတွင် တင်ရောက် အမှုထမ်းနေသော အစိုးရဝန်ထမ်းများလည်းရှိသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေများအနက် အမျိုးသမီးမှာ အမျိုးသားဦးရေထက် ပိုများ ပါသည်။ စပါးကြဲချိန်တွင် အမျိုးသားတစ်ဦးလျှင် (၅,၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိကြသည်။ ကွမ်းခူးချိန်တွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် (၃,၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိကြပါသည်။ **နေ့စား အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများမှာ တစ်နေ့လျှင် လုပ်အားခကျား (၅၀၀၀) ကျပ်၊ မ (၃၀၀၀) ကျပ် ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာ အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၃၅) ခန့် လုပ်ကိုင်ကြသည်။** ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေး အဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှု စနစ်တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု မရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြပါသည်။ မရှိပါ။သို့သော်လည်း ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုး သမီးများအတွက် သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု၊တိုင်ကြားမှုများ မရှိပါ။ လူနေမှုအဆင့်အတန်း ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိပဲ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုရှေးရှုပြီး စည်းလုံးညီညွတ်စွာနေထိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

အလယ်ချောင်း**ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျေးရွာလမ်းကော်မတီ၊ မိဘဆရာအသင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ဂေါပက၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်၊ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေး နာရေး ကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ယခုအခါ တွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့်** ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြ ပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ၏ အဓိက စိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်ပြီး မိုးရာသီ တစ်ရာသီတွင်သာ စိုက်ကေ (၄၁၀) ခန့် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးစပါးစိုက်ခင်းအားလုံးသည် မျိုးစေ့ကြဲ စနစ်ကို ကျင့်သုံးကြပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများကို မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် မှ ပံ့ပိုးသောချေးငွေမှာ မြေပြင်ပြင်ဆင်စရိတ်နှင့် စိုက်ပျိုးစရိတ်အထိအထောက်အကူပြုပါသည်။ သို့သော်ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် ရိတ်သိမ်းစရိတ်တို့အတွက် ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များနှင့်ဓါတ်မြေဩဇာ အရောင်းဆိုင်တို့မှ အတိုးနှုန်း(၃)ကျပ်မှ(၅)ကျပ်၊ အလွတ်ချေးငွေများအတွက် အတိုးနှုန်း(၆)ကျပ် အထိ လိုအပ်သော ချေးငွေများ ချေးယူရပါသည်။ နွေစပါးပြုပြင်ချိန်တိုတောင်းခြင်းနှင့် ရာသီချိန် တိုတောင်းခြင်းတို့ကြောင့် လယ်သမားအားလုံးကြဲခင်းသာပြုလုပ်ကြပါသည်။ နွေစပါးစိုက်ပျိုးချိန် နောက်ကျသည့် လယ်များတွင် စိုက်သီးနှံအတွက် အောင်ရေ ပြဿနာများရင်ဆိုင်ကြရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အားထားရသော ချောင်းမြောင်းများ ခမ်းခြောက်လာခြင်း၊ ချောင်းထဲတွင် အင်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် လယ်သမားများ ရေကိုလုံလောက်စွာပေ။ လယ် အတွင်း အဝီစိတွင်းများတူးဖော်၍ ရေကိုစုပ်ယူရပါသည်။ ကွမ်းစိုက်ပျိုးခြင်းကို ကျေးရွာအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စု(၅၀)ကျော်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ရောဂါကင်းလွတ်သောကွမ်းခြံများတွင် တိုင် (၁၀၀၀) လျှင် တစ်လဝင်ငွေ(၁၀၀၀၀၀)ကျပ်ခန့်ရရှိသဖြင့် ဆင်းရဲသားတောင်သူများအတွက် အားထား စိုက်ကျိုးနိုင်သော်လည်း ရောဂါမကာကွယ်နိုင်ပါက အရင်းအနှီးများဆုံးရှုံးနိုင်ပေသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ကိုသာအဓိထားစိုက်ပျိုးသောကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲများကို

တစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာ မွေးမြူကြ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းများအား ရေပေါ်ရေလျှံ သာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်ပဲ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ကိုင်သူများ မှာ ဈေးဆိုင်၊ အရောင်းအဝယ်၊ ပန်းရန်-လက်သမား အစရှိသည့်လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။ နေ့စား လုပ်ကိုင်ကြသူများမှာလည်း လယ်ထဲတွင် စက်မောင်းခြင်း၊ ကွမ်းခြံဆင်၊ ကွမ်းခူးစသည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တစ်နေ့လျှင် ကျား(၅၀၀၀) ကျပ်၊ မ (၃၀၀၀) ကျပ် ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၃၅)စုခန့် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးတွင် သဘာဝမြေဩဇာများကိုအသုံးပြုမှု နည်းပါး လာပြီး ဓါတုမြေဩဇာများ၊ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို လိုအပ်သည်ထက် ပိုမို အသုံးပြု ကြလာသော ကြောင့် စိုပ်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီဩဇာများခန်းခြောက်လာပြီး မြေဆီလွှာ ပျက်စီး မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ မြေလွှာပျက်စီးလာသောကြောင့် သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များလည်း ရှားပါး လာကာ အပင်များအတွက် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု အားနည်းကြသောကြောင့် ဖျက်ပိုးများ ကြရောက်မှု ရှိနေပါသည်။ **ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မည်သည့်အဖွဲ့ မည်သည့်ဌာနမှ သင်တန်း ပေးခြင်း၊ ကြိုတင်စီမံ ပေးခြင်း မရှိပါ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိရ ပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း အထက်တန်းကျောင်းရှိသော်လည်း တိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ရဲစခန်းမရှိသဖြင့် ကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကျေးရွာလူငယ်များမှ အဆင်ပြေသလိုဆောင်ရွက်ပေးကြရပါသည်။**

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမဦးစီး ဌာနတို့သည် ငွေချေးရန်အရင်း အမြစ်များ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧကော လျှင် (၁၅၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးငွေမှာ (၁,၅၀၀,၀၀၀) ကျပ် ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၈၀) ကျပ်နှုန်း ဖြစ်ပြီး လတိုး ဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့် ကာလမှာ (၇) လ ဖြစ်သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် လုံလောက်သော ချေးငွေ မရရှိသဖြင့် အပြင်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ငွေတိုးချေးယူသုံးစွဲရပါသည်။ ချေးငွေအတိုးနှုန်း

များသည့်အတွက် လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည် (အနည်းဆုံး ၃ နှစ်) ထုတ်ချေးမည် ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

သမဝါယမအဖွဲ့မှ ငွေထုတ်ချေးသည့် အစီအစဉ်မှာ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လျှင် ထုတ်ချေးနိုင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ် ရန် (၅,၀၀၀) ကျပ် စုရသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျပန်းဟူ၍ ငွေထုတ်ချေးသည့် ပုံစံ (၂) မျိုး ရှိပါသည်။ အတိုးနှုန်းလည်းမတူချေ။ ငွေပမာဏမှာ တစ်ဦးလျှင် ပထမအကြိမ်တွင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ် ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

အလယ်ချောင်းကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းဆောင်မှာ (၁၂၀'x ၃၀'x ၁၀') ရှိသော တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် အစိုးရခန့် ကျောင်းအုပ်ဆရာ (၁)ဦး၊ ကျောင်းဆရာမ(၇)ဦး စုစုပေါင်း(၈) ရှိကာ ကျောင်းသားနှင့် ဆရာ/ဆရာမအင်အား အချိုးညီမျှမှုလည်းရှိပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေလည်း ကောင်းမွန်မှုရှိပြီး ထိုင်ခုံနှင့် စာရေးခုံများ လိုအပ်နေသေးသည်။ ကျောင်းသားဦးရေ(၁၆၉)ယောက်ရှိပြီး ကျေးရွာမှ (၃)နှစ်အထက်ကလေးများ(၅၀)ကျော်ကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မူကြိုကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ပြီး သင်ကြားပေးနေပါသည်။ ကလေးငယ်များအတွက် ကလေးအားကစားကွင်းလည်း လိုအပ်နေပါသည်။ ကျောင်းတက်နေသောကလေးငယ်များအတွက် သောက်ရေအခက်အခဲရှိသောကြောင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများအတွက် ဂါလံ(၇၀၀၀)ဆန့်မိုးရေလှောင်ကန်တစ်ကန် တစ်နှစ်ပတ်လုံး သောက်ရေဖူလုံနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိမူလတန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်ပြီးသော်လည်း ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အထက်တန်းကျောင်းတွင် ဆက်လက်ပညာသင်ယူကြရသောကြောင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ အောင်ချက်မြင့်မာလာစေရန်အတွက် တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်ရန်တ လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကျန်းမာရေးအတွက် ကာကွယ်ဆေးထုံးနှံမှုများ လစဉ်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ ထိုးနှံပေးသောကြောင့် ကလေးငယ်များနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များတွင် ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသောရောဂါများ ကင်းဝေးကြရသည်။ သာမန်အဖျားများအတွက် ကျေးရွာရှိဆေးဆိုင်းများတွင် ရောင်းချသောဆေးများဖြင့် ပျောက်ကင်းသော်လည်း ဆိုးဝါးသောရောဂါများနှင့် မတော်တဆဖြစ် ပွားမှုများအတွက် ကျေးရွာနှင့် (၇.၅)မိုင်ကွာဝေးသော ညောင်တုန်းမြို့သို့ သွားရောက်ကုသကြရ ပါသည်။ ထိုသို့သွားရောက်ကုသရာတွင်လည်း

ပန်းလှိုင်မြစ်ကို ဖြတ်ကျော်ပြီးမှ ညောင်တုန်းမြို့ကို ရောက်ရှိသောကြောင့် ကုန်းတစ်တန် ရေတစ်တန်သွားရသည့်အတွက် သွားလာရခက်ခဲမှုများရှိပါ သည်။ အရေပေါ်လူနာများရှိပါက မြို့ပေါ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်သည့်အခါ လမ်းခရီးတွင် ကြန့်ကြာမှု ရှိသဖြင့် အသက်အန္တရာယ်စိုးရိမ်ရသည့် အခြေအနေတွင်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်လာပါက ကျန်းမာရေးအတွက်သာမက ကုန်စည်စီးဆင်းမှုပိုမိုမြန်ဆန်လာမည် ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းကောင်းများပွင့်လင်းလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် မြေသားသောက်ရေကန်(၁)ကန်ရှိပါသည်။ သောက်ရေကန်သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေလုံလောက်မှုရှိသော်လည်း မြေသားဖြစ်သည့်အတွက် တိရစ္ဆာန်များနှင့် ပြင်ပအန္တရာယ်များ ကာကွယ်ရန်အတွက် ခြံစည်းရိုးခတ်ရန်နှင့် ရေတိုက်စားမှုမှကာကွယ်ရန်ရေကန်အတွင်းနံရံအား အုတ်ကာရံထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းဖော်ထားသော အဝီစိတွင်းများသည် သောက်ရေအတွက် လုံလောက်မှုမရှိသော်လည်း သုံးရေအတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ယခင်ကတည်းက ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ဝတ်ရွတ်အသင်းအား ယနေ့အချိန်အထိကျေးရွာလူငယ်များမှ ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ လူငယ်များအတွက် အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ မရှိခြင်းအတွက် ကိုယ်ကာယသန်မာမှုအတွက် အားကစား ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်နေပါသည်။ လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် အားတက်သရော ပါဝင်လုပ်ဆောင် သော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု အားနည်းနေပါသည်။ ကျေးရွာမှ လူကြီးများ၏ လက်တွဲခေါ်ယူမှုကလည်း လိုအပ်နေပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

အလယ်ချောင်းကျေးရွာလမ်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၌ (၈)ပေအကျယ်၊ ထု(၆)လက်မ၊ အရှည် (၁၃၀၀)ပေနှင့် အကျယ်(၅)ပေ ထု(၄)လက်မ၊ အရှည်(၂၅၀၀)ပေ ရှည်သောကျေးရွာကွန်ကရစ်လမ်းကိုခင်းခဲ့ပ်သည်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ၌ ရေလမ်းနှင့်ကုန်းလမ်း

ကို ရာသီအလိုက်အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် အသုံးပြု သောယာဉ်များမှာ လှေ(၈)စီး၊ စက်ဘီး(၇၀)စီး၊ ဆိုင်ကယ်(၅၈)စီး၊ ထော်လာကျီ(၃၀)စီးရှိပါသည်။ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီများကို ပွင့်လင်းရာသီ၌သာ အဆင်ပြေစွာသုံးစွဲနိုင်သော်လည်း မိုးရာသီတွင် အသုံးပြု၍မရပေ။ မိုးရာသီတွင် ရေကြောင်းကို အများဆုံးအသုံးပြုကြသည်။

ကျေးရွာ မီးအလင်းရောင်အတွက် ယခင်ကဖယောင်းတိုင်နှင့် မီးခွက်ကိုသာ သုံးစွဲနေရပြီး ယခုအခါ ဆိုလာစနစ်မီးအလင်းကို မိမိအစီအစဉ်ဖြင့်သာဝယ်ယူသုံးစွဲ နေရပါသည်။ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် အလယ်ချောင်းကျေးရွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော ဌာနထောက်ပံ့ငွေ(၁၀၀)သိန်း ကျေးရွာထည့်ဝင်ငွေ(၂၀)သိန်း၊ စုစုပေါင်း လုပ်ငန်းကုန်ကျငွေ(၁၂၀)သိန်းဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဒီဇယ်အင်ဂျင်မီးစက်ဖြင့်လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး လုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်းနှင့် ဂြိုလ်တုစလောင်များမှဖမ်းယူကြည့်ရှုနိုင်သော်လည်း အင်တာနက်လိုင်း ကောင်းမွန်စွာအသုံးပြု၍ မရနိုင်သေးချေ။ ဖုန်း၊ စလောင်း၊ ရေဒီယိုတို့ကို အသုံးပြုနိုင်သောကြောင့် သတင်းအချက်အလက် များကို အချိန်နှင့် တပြေးညီရယူနိုင်ပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သော်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းပါ။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

အလယ်ချောင်းကျေးရွာသည် မိသားစုရွာကဲ့သို့ပင် စည်းစည်းလုံးလုံး နေထိုင်ကြသဖြင့် ပြဿနာ ကြီးကြီးမားမား ဖြစ်လေ့မရှိပါ။ ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ဆုံးမမှု၊ လူကြီးသူမများ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အေးချမ်း သာယာစွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ အမှုအခင်း ဖြစ်ပွားလေ့ မရှိပါ။ရွာတွင် အပျော်အပါး အနေဖြင့်သာ သာမာန် ခိုးမှု အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး အတွက် ကျေးရွာ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူး၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ကျေးရွာ လူငယ်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများရှိပါသည်။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၀) % ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဦးရေ လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ

တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။

အလယ်ချောင်းကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသော စီးပွားရေးကိုလုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် မိုးစပါး၊ နွေစပါး၊ မတ်ပဲနှင့် ကွမ်းကို စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ သီးနှံများ ရောင်းချချိန်တွင် စပါး၊ ပဲ ဈေးနှုန်း မကောင်း၍ မိမိလုပ်အားခပြန်ရရုံ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်သာ ရှိပြီး လယ်သမား မိသားစုများနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးလာပြီး၊ စပါး အခြေခံရောင်းဝယ်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်များတွင် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသူ စသည်ဖြင့် စပါးထုတ်လုပ်မှုတစ်ခုမှ ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် ဝင်ငွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာကို အတန်အသင့်သာ ဖူလုံစေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ရာသီဥတု အနေအထားမှာ စိုက်ပျိုးရန် သင့်တော်သော ရာသီဥတု ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ရှိပြီး သီးနှံမျိုးစေ့များ မြေဩဇာများ အခြားသွင်းအားစုများကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော အခွင့်အလမ်းများ ရှိပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အလုပ်သမားများ ငှားရမ်းနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာရှိ မိုးရာသီ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော မိသားစုများအတွက် ဖမ်းဆီးရရှိသော ငါး၊ ပုဇွန်များကို ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့နိုင်ခြင်း၊ ငါးအမျိုးအစားအလိုက် ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေနိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် မြို့ပေါ်ရှိ ရေထွက်ပစ္စည်းဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက် အတိုင်း ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း ရှိနေပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှ အသက်မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ သမဝါယမ ချေးငွေစသည်ဖြင့် ချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိတို့ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေ ပမာဏအား ရရှိနိုင်ပါသည်။

အလယ်ချောင်းကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းသား/သူများအတွက် သင့်တော်လုံလောက်မှု ရှိသည့်အပြင် မိဘဆရာ အသင်းသည်စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အလားအလာများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာများ သင်ယူမည့် အထက်တန်းကျောင်းနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၀.၅) မိုင်သာရှိ၍ နေ့ချင်းပြန် ကျောင်းတက်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ

ကုန်ကျစရိတ် နည်းပါးစွာဖြင့် ပညာတတ်လူငယ်လူရွယ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၇.၅)မိုင်ကွာဝေးသောကကြောင့် ကုန်းလမ်းတစ်သွယ် ရေလမ်းတစ်လှည့် သွားလာကြရသည်။

ကျေးရွာတွင် ကလေး၊ လူကြီး၊ ကျား၊ မ မရွေး ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို တက်တက်ကြွကြွပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး အိမ်ထောင်စု တစ်စုနှင့်တစ်စု မိသားစုသဖွယ် နေထိုင်ကြသောကြောင့် ကြီးမားသော မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေနည်းပါးကာ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်လည်းဖြစ်စေသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာနှင့် မြို့နယ်ဆေးရုံ အသင့်အတင့်သာကွာဝေးသော်လည်း ပန်းလှိုင်မြစ်ကိုဖြတ်သန်း သွားလာရမြဲဖြစ်သောကြောင့် မိမိကျေးရွာတည်ရှိရာ ကျေးရွာအုပ်စု(၁၇)အုပ်စုပါဝင်သော စံကင်း ကျွန်းနှင့် မြို့သို့ဆက်သွယ်သောလမ်းထိ ပန်းလှိုင်မြစ်ကိုဖြတ်သန်းကာ တံတားတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းမဆောင်ရွက်နိုင်သေးသ၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရပေဦးမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများရှိသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန် အားနည်းနေသေးသည်။

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ထွက်ရှိသော်လည်း အချိန်မီရောင်းချရန်အတွက် ဈေးကွက်နှင့်အလှမ်းဝေးနေသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုက်သင့်သောဈေးနှင့် ဈေးနှုန်းမှုန်ကန်စွာရောင်းချနိုင်မှု မရှိသေးပါ။

အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်ပဲကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသောကြောင့် စပါးများ ရိတ်သိမ်းရာတွင် ရိတ်သိမ်းခွေလှေ့စက်ဖြင့် ရိတ်သိမ်းကြပြီးအချိန်အတိုအတွင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု ရှိသောလည်း ဌားရမ်းခ ဈေးကြီးခြင်း၊ အလွယ်တကူဌားရမ်းမရနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် လုပ်ငန်းခွင် အခက်ကြုံရသည်မှာ တောင်သူလယ်သမားတိုင်းကြုံတွေ့ရသည်။

စပါးအထွက်တိုး နည်းပညာများကို နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များထံမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အထွက်တိုးနည်း ပညာ များ၏ ရလဒ်ကို အထင်အရှားမမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာ ပြန့်ပွားကျင့်သုံးမှုနှင့်

တောင်သူအားလုံး အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းလာရန် များစွာအချိန်ယူရအုံးမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအား စီးပွားဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြသူများမရှိသေးချေ။ မွေးမြူသည့် နည်းပညာနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု စရိတ်ထုတ်ချေးပေးနိုင်ပါက ပို၍အဆင်ပြေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲ များအားတစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူလျက်ရှိပါသည်။

ပညာရေးတွင် ဆင်းရဲသော မိသားစုများမှ ကျောင်းသား/သူ များအဖို့ ကျောင်းစရိတ် အတက်နိုင်၍ ကျောင်းတက်ရန် အခက်အခဲ များ ရှိခြင်းကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းထွက်နှုန်း အသင့်အတင့်ရှိသည်။ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းတွင် ကျောင်းသုံးစာအုပ် နှင့် စာရေးကိရိယာများ မလုံလောက်သည်အတွက် ကျောင်းသား/သူများအတွက် အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။

ကျန်းမာရေးကုသမှု အတွက်ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသမှု ခံယူရာတွင် (၇)မိုင် ကွာဝေးပြီးမိုးတွင်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသောကြောင့် အချို့သော လူနာများသည် လမ်းခုလက်တွင် အသက်အန္တရာယ်များ ရှိသည့်အထိ အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ထို့အပြင် ရွာ၏ အနီးအနားတွင် ရောဂါများကုသရန် ဆေးနှင့်ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ ပြည့်စုံစွာ မရှိခြင်း၊ကျေးရွာရှိ ကျေးရွာသူ/သားများသည် ကျန်မာရေးနှင့်ပတ်သတ်၍ အသိအမြင် ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်းများအား အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးနိုင်လျှင် ကျန်းမာရေးအတွက် ပိုမို့ကောင်းမွန်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျ အားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင် ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေး ဖော်ထုတ် ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း(၂၀၁၈ မှ ၂၀၂၂) (၅ နှစ်တာကာလ)အတွင်း အောက်ပါ အတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးများ တိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေ ရမည်။

(၂) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွားရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာရမည်။

(၃) ရွာလူထုသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်စေရန်၊သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရန်နှင့် ကျေးရွာမီးလင်းရေး ဆောင်ရွက် ပြီး လူနေမှု အဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသော တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် **အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက်အတွင်း လူကြိုက်များသော စပါးမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက်များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။**

(၂) **လယ်သမားငယ်များနှင့် ကျပန်းမိသားစုများအား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေ ရရှိစေရန် မြို့နယ် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ကာကွယ်ရေး အစီအမံ များ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးလက်မွေးမြူရေးလုပ်သားများ မွေးထုတ်ပေးခြင်း၊ စနစ်ကျသော ခေတ်မီ သော မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။**

(၃) **ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ၏** အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အတွက် ဒေသအတွင်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တိုးတက်များပြားလာစေရန် ဖိတ်ခေါ်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ သင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ စျေးကွက်ထိုးဖောက်မည့် အကျိုးတူအုပ်စုဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန်များ စျေးနှုန်း ပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်သော နည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေ လက်လှမ်းမီမှု ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၄) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ အစီအစဉ် ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ချေးငွေ ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေပါမည်။

(၅) ကျေးရွာတွင်း လမ်းများနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အကူအညီပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးရွာလူထု လုပ်အား ပေါင်းစပ်ကာ လုပ်ဆောင်သွားပါမည်။

(၆) ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် မတတ်နိုင်သေးသဖြင့် လတ်တလော ကာလတွင် အဆင်ပြေနိုင်မည့် ဆိုလာပြားများအား အိမ်တိုင်းစေ့ တပ်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းရန်နှင့် ဆိုလာပြားများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေပါသည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့

ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြု ဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ခဲ့ကြ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံ တော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက် ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

အလယ်ချောင်းကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိက ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ များတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံ (ကာလတို ချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူ အများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေး နိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက် နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့် ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် စျေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့် ဆည်းပေးခြင်း

အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများ၏ စျေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင် ဖြစ် သည်။ ညောင်တုန်းမြို့နှင့် မဝေးလှသော အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော် သောစျေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် စျေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြ ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး

ဦးစီးဌာနနှင့် အခြား သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါ လှုပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများ ဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန် ဆန်စွာ တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေး ရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင် ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသ တွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေ ရရှိမှုကို မြင့်မားလာခြင်း၊ အခြားဒေသများတွင် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

(ဈ) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေး ချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း

ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်း ချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာ အထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classifi-cation သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ဌားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ -ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ /သား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	၁။ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရေး။	၇၀	၄	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း	
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
အခြေခံ အဆောက်အဦး နှင့် နည်းပညာ သင်တန်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး	၇၃	၃	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • ဈေးကွက် နှင့် သတင်းချိတ် ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာ သင်တန်း • စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာ သင်တန်း (ပိုးမွှား နှင့် ရောဂါ) • ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုး မြှင့် ထုတ်ကုန် ဈေးကွက်သို့ တက် လှမ်းခြင်း။ • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ ဌားရမ်း နိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း	
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်း					
ဈေးကွက်နှင့် နည်း	၃။ ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေး	၆၀	၆	• ငါးအခြေခံ ကုန်ချောများ ရောင်းချနိုင်ရန်	

ပညာ သင်တန်း				ဈေးကွက်သဘောတရား နှား လည်မှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး။ • ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်အား နားလည်မှု စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေး။
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ				
သင်တန်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	၄။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြား လာစေရေး	၆၅	၅	• ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း • ဒေသနှင့် သင့်လျော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများပေးခြင်း (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်) • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
ချေးငွေ လက်လှမ်း မီရေး	၅။ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး။	၈၀	၂	• ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း
ကျန်းမာရေး				
ကျန်းမာရေး တိုးတက်လာစေရေး	၇။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာ ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာ စေရေး	၈၅	၁	• ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေး ခန်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းရရှိရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး	၁		Â			
၂	သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၂			Â		
၃	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး	၃			Â	Â	
၄	အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရေး။	၄				Â	
၅	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး	၅				Â	Â
၆	ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေး	၆			Â	Â	Â

(ဇ) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့ များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ် ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက် များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ် ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင် မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	သာမန်အသုံးစရိတ်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)		
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး					
၂	သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့်					

	ချိတ်ဆက်ရေး စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟု
၃	သုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုး
၄	တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရေး။
၅	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး
၆	ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေး

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင် အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး

သင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက် အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန် သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန် ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံး ပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင် ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့် သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်

တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်း အချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး တွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(ဘ) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(ဂ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ် သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါ သည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊

- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁.၁ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစု ပေါင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁	၀		နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၁၃	၉	၂၂	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၁၆	၁၄	၃၀	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၁၅	၁၇	၃၂	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၆၇	၁၈၂	၃၄၉	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၇	၂၀	၂၇	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၂၁၉**	**၂၄၂**	**၄၆၁**	
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	**၁၀၆**			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆို သည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ခေါင်းကျေးရွာ၏ လူဦးရေစာရင်းတွင် နို့စို့အရွယ် ကလေးငယ် (၁)လူဦးရေ၏ ၀.၉၄% သာရှိပါသည်။ ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးငယ်များ သော်လည်း ရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းသာရှိပြီး မူလွန်ကျောင်းမရှိသည့် အတွက် ငယ်ရွယ်သော ကျောင်းသား ကလေးများမှာ (၁)မိုင်ကျော် ဝေးသောရွာရှိ အထက်တန်း ကျောင်းတွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြားရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များ နေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၇၄	၁၄၉	၁၀၃	မြင့်□လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၃၀	၄၇	၃၁	မြင့် □လတ် နိမ့် □
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူ ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၇	၇	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
၆	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် ဂိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □
	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် ဂိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် ဂိမ့် □
	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၁	မြင့် □လတ် ဂိမ့် ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် ဂိမ့် □
	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				■
၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၁	၁၀	မြင့် □လတ် ဂိမ့်
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	□ မြင့် □လတ် ဂိမ့်
	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆိပြင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
၁၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် ဂိမ့် □
	အလုပ်သမား/	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ဝန်ထမ်း				
	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
၁၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၁	၂	မြင့် □လတ် □မှ် ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၁၂	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၃	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၄	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၆	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	ပညာရေး				
၁၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	ကျန်းမာရေး				
၁၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အိမ်များတွင် အဌားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၂၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	ဝ	ဝ	ဝ	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၂၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	စုစုပေါင်း	**၁၀၆**	**၁၉၈**	**၁၃၇**	□

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ ‘ **အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ**’ အရေအတွက်တွင် ‘ **မိသားစု ဝင်ငွေ လုပ်အား**’ ထပ်မံ ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ ‘ **ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)**’ ဆို သည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လို သူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေ အနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ- ‘**စိုက်ပျိုးရေး**’ ကဏ္ဍ၏ ‘**ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း**’ တွင် ရပ်တည် နိုင်မှု ‘**မြင့်**’ ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်း တွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေ သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း တောင်သူငယ်များပြားပါသည်။ အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်မှုနည်းပါး သဖြင့် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးကာ ကျေးရွာနေပြည်သူများ၏ စီးပွားရေးအဆင် မပြေ ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဧယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါး ခြောက် လုပ်ငန်းများ	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၆၀၀၀	၀	၅၀၀၀	၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၈၀၀၀	၀	၅၀၀၀	၀	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်း ဝယ်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံ ပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ စသည်)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား

အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**လစာ ÷ ၂၂.၇၅**)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈**)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လုပ်ငန်းအများစုတွင် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး လုပ်အားခနှုန်းထားများ ကွာခြားသကဲ့သို့ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားနှင့် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအပေါ်တွင်လည်း လုပ်ခနှုန်းထားများ ကွာခြားလျက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေရိယာ

ဧယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ (ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၄၁၀	ကောင်း ☐ သင့် ■ညံ့ ☐
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၄၈.၃၄	ကောင်း ☐ သင့် ■ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၁.၅	ကောင်း ☐ သင့် ■ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ညံ့
စုစုပေါင်း	**၄၅၉.၈၄**	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း၊ - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင် လာခဲ့ပြီး အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော

စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင် နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထား သတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိသော ဒေသ ဖြစ်သည့်အတွက် နွေစပါး၊ မိုးစပါးများကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည့်အပြင် ဥယျာဉ်ခြံမြေနှင့် ကိုင်း/ကျွန်းမြေများကို ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုအချို့သည် ရာသီပေါ်သီးနှံများ ဖြစ်သည့် ပဲ၊ ပြောင်း၊ ငရုပ်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) မာတ်သတ္ထုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) မာတ်သတ္ထုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (မာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ကျောက်မျက် စသည်။)	များသောအားဖြင့် ရှိသည် ■ မရှိ □	လွယ်ကူစွာ □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ်စသည်များ	များသောအားဖြင့် ရှိသည် ■ မရှိ □	လွယ်ကူစွာ ■ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များသောအားဖြင့် ရှိသည် ■ မရှိ □	လွယ်ကူစွာ ■ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များသောအားဖြင့် ရှိသည် ■ မရှိ □	□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊အထွေထွေအုပ် ချုပ် ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ဓါတ်သတ္ထုနှင့် တွင်းထွက် သယံဇာတများ မထွက်ပါ။ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်နှင့် သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်(ငှက်) အချို့သာရှိကြ ပါသည်။ ကျောက်နှင့် ကျောက်စရစ်များကို ပန်းလှိုင်မြစ်အတွင်း မှရရှိနိုင်သောလည်း အသုံးပြု ခြင်းမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဧယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	နည်း	နည်း	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	ကောင်း	အသင့်အတင့်	ညံ့	ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ၊ နေ့စား လုပ်ငန်း	နေ့စား လုပ်ငန်း
အိမ်ထောင်စု - ၄၃၀	၃၂(၃၀.၂%)	၂၅(၂၃.၆%)	၃၉(၃၆.၈%)	၁၀(၉.၄%)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေမှာ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ၃၂စု(၃၀.၂%)၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၃)ကေမှ(၂၀)ကေအထိ၊ အိမ်အခြေအနေမှာ တိုက်ခံ၊(၁)ထပ်၊(၂)ထပ်၊ ပျဉ်ထောင်၊သွပ်မိုးအိမ်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လက်တွန်း ထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ ထော်လာကျီတို့ဖြစ်သည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု ၂၅စု(၂၃.၆%)၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (၁)ကေမှ (၃)ကေအထိ၊ အိမ်အခြေအနေမှာ ပျဉ်ထောင်၊သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်းအိမ်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ရေစုပ်စက်၊ဆိုက်ကယ်၊ စက်ဘီးတို့ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု ၃၉စု (၃၆.၈%)၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ (၁)ကေအောက်၊

အိမ်အခြေအနေ မှာသွပ်မိုးဓနိမိုးပျဉ်ကာပျဉ်ခင်းထရံကာတို့ဖြစ်သည်။ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု ၁၀ စု (၉.၄%)မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပါ၊ အိမ်အခြေအနေမှာ ဓနိမိုးထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်းဝါးကပ်ခင်း ရှိ ကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာလည်း အသင့်အတင့် ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာသည် စီးပွားရေးအနေ အထားအရ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော ကျေးရွာဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဧယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် များကို ဖော်ပြရန်
၃ လအောက် ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု	၅	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၅ လုပ်အားခကြိုယူ =
၃ လ နှင့် ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၄	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၄ လုပ်အားခကြိုယူ =
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၄	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား =

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်
		အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၄ လုပ်အားခကြိုယူ =

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဥစ္စာဓနအဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% အဖြစ် အိမ်ထောင်စု ၁၅စုကို တွေ့ဆုံလေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုသည် ၃ လအောက် ၃၃.၃၃%၊ ၃လနှင့် ၆ လအထိ ၂၆.၆၆ %နှင့် ၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ၂၆.၆၆ % ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆန်ရေစပါး ပေါများသဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် နပ်မှန်ထမင်းကို စားသုံးနိုင်ကြ ပါသဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေမှာ ဆိုးဝါးသောအခြေအနေ၌ မပါကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(င.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုဖခနှစ်နှင့်အထက်	၀	၀	၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၀	၀	၀
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၂		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၀		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၀		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ဘိုးဘွားများနှင့်မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ် များမရှိပါ။ သို့သော် ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများပြီး အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု(၂)စုရှိပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုသည် စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲ ကျပ်တည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် □လတ် ■နိမ့် မရှိ □ □
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် □လတ် ■နိမ့် မရှိ ■ □ □
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် □လတ် ■နိမ့် မရှိ ■ ■
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် □လတ် ■နိမ့် မရှိ □ □
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	■မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ □
၆	မုန်တိုင်း	■မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ □ ■
၇	ငလျင်	■မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ
၈	မီးဘေး	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ ■
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ ■
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ ■
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	■မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ □
၁၃	တီဘီရောဂါ	■မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ □
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ ■
၁၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ ■
၁၆	တိရိစ္ဆာန်ကူးဆက်ရောဂါကျရောက်မှု	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ ■
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	□မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ ■ ■

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	မြင့် လတ် □ နိမ့် □မရှိ

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊

မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါကယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ၁၂အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် -နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု- လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက်-မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာ၏ ၃၀%သောအိမ်ထောင်စုများသည် အလွန်ဆင်းရဲ၍ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရောဂါကူးရောက်မှုနည်းပါး သော်လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးမှုကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွင်နှောင့်နှေးလျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၄)ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဧယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ■ □
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် □ လတ် နိ့ □ မရှိ■ □
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် □ လတ် နိ့ □ မရှိ■ □

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျ ရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူး စက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ□ ■
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ■ □
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)တွင်နေ ထိုင် သူ များ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ■ □
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ□ ■
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ□ ■
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ□ ■
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့် □ လတ် နိမ့်■ မရှိ □ □
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ□ ■
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေ ထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ□ ■
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ□ ■
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ ■ □
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ ■ □
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ ■ □
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် အတန်းပညာတစ်ပိုင်တစ်စနှင့် ကျောင်းထွက်ရပြီး၊ လက်ရှိအခြေအနေတွင်ခိုင်မာသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာမရှိကြပဲ ၄င်းတို့၏ဘဝ ရေရှည် တည်တံ့ရေးအတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများနှင့် မြေယာမဲ့ ဆင်းရဲသား တောင်သူများအတွက် ထိခိုက်လွယ်မှုအနည်းငယ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လူငယ်အဖွဲ့	၁□၂ ☑ □	၈	၅	၁၃	ပညာရေး□ ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □	ကောင်□ သင့်■ ညံ့ □

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော လူငယ်အဖွဲ့ရှိပြီး ထိုလူငယ်အဖွဲ့တွင် လူကြီးများလည်း ပါဝင်ကြပြီး လူငယ်များနှင့်အတူ စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ သာရေးနာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြသည်မှာ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)
		၁□၂ ရ ပ ၍ ၆□၇ □ □	ပညာရေး □ဒေါ်ကြေး □ ကျန်းမာရေး □ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး□

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ-GIZ, UK Aid, US Aid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့

များ(ဥပမာ-သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာန၏မြစိမ်းရောင်စသည်)တို့ကို ဤဇယားတွင်ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ ကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် လာရောက်လုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင ်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၁	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ကေအောက်	၄၅	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ကေမှ၅ကေကြား	၁၁	တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၂.၅ကေကြား	၃၄	တောင်သူလတ်

၅	၁၂.၅ကေအထက်	၅	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၀၆	□

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ လယ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အချိန်၌သာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားပြီး ကျန်ကာလများတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြပါသည်။ ဆင်းရဲသားတောင်သူ အရေအတွက်မှာတောင်သူကြီး၊ တောင်သူလတ် အိမ်ထောင်စုထက်များပါသည်။ ထိုဆင်းရဲသားတောင်သူများသည် လယ်လုပ်ငန်းအပြင် မိမိကျေးရွာ၌ ကျပန်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □

□

□

■

□

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၆	လက်ငင်းရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ ဖြေဆိုပါ
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ ဖြေဆိုပါ
၈	ချောင်းရေ	၄၅၉.၈၄	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ ■ မရှိ □ ဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက် ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ကေ ၄၅၉.၈၄ သည် ချောင်းရေဖြင့် စိုက်ပျိုးရပါသည်။ ချောင်းရေသည် လုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် လယ်သမားများ အခက်အခဲကြုံတွေ့ရပါသည်။ ချောင်းရေသည် အင်းလုပ်သားများလုပ်ကိုင်သည့်အတွက် မြစ်အတွင်းမှ ရေအတက်အကျ မရှိသောကြောင့် ချောင်းသည် တဖြည်းဖြည်း ကောလာသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
မိုးစပါး	၄၁၀ ကေ	တင်း	၈၀	၁၀၀	၆၀	ဇွန်	ဒီဇင်ဘာ	မြင့်□လတ် ■ နိမ့် □	မြင့်□လတ်□ နိမ့် ■

နွေစပါး	၁၄၇.၆၅ ကေ	တင်း	၇၀	၁၀၀	၈၅	နိုဝင်ဘာ	မတ်လ	မြင့်□လတ်နိမ့်	မြင့်□လတ်■နိမ့်□
ပဲ	၄၁၀ ကေ	တင်း	၈	၁၅	၁၂	နိုဝင်ဘာ	မတ်လ	မြင့်□လတ်နိမ့်	မြင့်□လတ်■နိမ့်

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၏ သွင်းအားစုများဖြစ်သော ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဒီဇယ်၊ ပိုးသတ်ဆေးများအား လိုအပ်ချက်မြင့်မားသောကြောင့် အကြွေးယူသုံးစွဲနေရပါသဖြင့် စပါးသီးနှံပေါ်ခိုင်နှုန်းတွင် ဈေးကောင်းရသည်အထိ မစောင့်နိုင်ကြဘဲ ရရာဈေးဖြင့် ရောင်းချရသဖြင့် အမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၁	၀	၀	
လက်တွန်းထွန်စက်	၃၆	၀	၀	
အစေ့ချကိရိယာ	၀	၀	၀	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၁	၀	၀	
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	၀	၀	
ခြွေလှေ့စက်	၀	၀	၀	
ရေစုပ်စက်	၂၃	၀	၀	
ခြေနင်းရေတင်စက်	၀	၀	၀	
မြက်ရိတ်စက်	၀	၀	၀	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်နေသူများမှာ (၉၅) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး ကျွဲ၊ နွားများကို အသုံးပြု၍ လုပ်ကိုင်နေသူနည်းပါးပါသည်။ လယ်ကေများသော တောင်သူကြီးများ၊ တောင်သူ လတ်များသည် လယ်ယာသုံး စက်ပစ္စည်းများ အသင့်အတင့် ပိုင်ဆိုင်ထားကြပြီး အခြားသော တောင်သူများသည် ကေအနည်းငယ်သာ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများသည် လည်း လုပ်ငန်းသုံးစက်ပစ္စည်းများ အနည်းငယ် ပိုင်ဆိုင် ထားကြပြီး အခြားလိုအပ်သော လုပ်ငန်းသုံး စက်ပစ္စည်းများကိုလည်း ငှာရမ်းလုပ်ကိုင်နေကြ ပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဧယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	**အလွန်ကောင်း □ ကောင်း □ သင့်တင့်မျှတ ■ ဖြဆိုပါ □**
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း □ ကောင်း □ သင့်တင့်မျှတ ■ ဖြဆိုပါ □**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါများ □ အသင်အတင့်ရှိ ■ ဖြဆိုပါ □**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရသည် □ ရသည် ■ မဖြဆိုပါ □**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် □** **သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ■ မဖြဆိုပါ □**
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့်အခြား အော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် □ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■ မဖြဆိုပါ □**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည □ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■ မဖြဆိုပါ □**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် □ ရနိုင်သည် ■ ဖြဆိုပါ □**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် □ ရနိုင်သည် ■ ဖြဆိုပါ □**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် □ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ■ဖြေဆိုပါ □**

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးတက်စေရန်အတွက် နည်းပညာအားနည်းသကဲ့သို့ နှစ်ရှည်ချေးငွေမရရှိပါသဖြင့် စက်မှုလယ်ယာ စနစ်သို့ ကူးပြောင်းရာတွင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာ ရပါသည်။ သွင်အားစုများစျေးနှုန်းချိုသာစွာ ရရှိနိုင်ပါမှလယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာမည် ဖြစ်ပါသည်။လိုအပ်နေပြီး အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးနိုင်သော ကုမ္ပဏီများ၊ သွင်းအားစု အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လျှင် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ် နိုင်သည့် နည်းစနစ်များကို ကျင့်သုံးလာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေ အထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း □ရာသီဥတုမမှန် ■ဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ■** **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် □** **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် □** **ပလပ်မြေများရှိသည် □** **ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် မဖြေဆိုပါ □**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■နုံးဝမရ □ဖြေဆိုပါ □**
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ □ မဖြေဆိုပါ □**

ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ ဖြေဆိုပါ**
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့်အခြား အော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ မဖြေဆိုပါ**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ မဖြေဆိုပါ**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ မဖြေဆိုပါ**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင် ■လုံးဝမရ မဖြေဆိုပါ**
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ■သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ □ မဖြေဆိုပါ**
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	**ဆိုးရွားစွာကျ □အသင့်အတင့်ကျ ■နည်းငယ် □ မဖြေဆိုပါ □**

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးသော စိုက်ပျိုးသီးနှံများတွင် အချိန်အခါမဟုတ် ပိုးမွှားအန္တရာယ်ကျရောက်လျက်ရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အထွက်နှုန်းလျော့ကျခြင်းကို ကြုံတွေ့နေကြရပြီး အရည်အသွေး မပြည့်မီသောကြောင့် စျေးနှုန်းရရှိမှုနည်းပါးလာက တောင်သူလယ်သမားများ၏ အကျိုးစီးပွားမှာ ဆုတ်ယုတ်လာသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဧယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၉	၂၅
နို့စားနွား	၀	၀
ကျွဲ	၀	၀
မြင်း	၆	၁၀
မြည်း	၀	၀
လား	၀	၀
ဆိတ်	၀	၀
သိုး	၀	၀
ဝက်	၃	၉
ကြက်	၅၅	၃၃၅
ဘဲ	၂၀	၁၂၃
နွားနောက်	၀	၀
ငါးလုပ်ငန်း	၀	၀
ငါးကန်	၀	၀
ပုဇွန်ကန်	၀	၀
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၀	၀
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်ပြီး မွေးမြူရေးကိုတစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် လယ်ယာ လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသော နွားကဲ့သို့တိရစ္ဆာန်များကို သုံးစွဲမှုနည်း

ပါးလာကာ စက်ပစ္စည်း ကိရိယာများဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု များပြားကြောင်း တွေ့ ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလို အပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ အသင့်အတင့် မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐အသင့်အတင့်ရနိုင် မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရိစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ■မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်း ပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ■
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐သင့်အတင့်ရှိသည် မဖြေဆိုပါ ■ ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလို အပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‹မဖြေဆိုပါ›ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း □ကောင်း □ခင့်တင့်မျှတ မကြိုဆိုပါ □
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် □ယ်ယူရနိုင်သည် မဖြေဆိုပါ □ □
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် □ ချေးငွေရနိုင်သည် □ မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် □ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် □မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ် တကူရနိုင်သည် □ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင် သည် မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် □ မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် □အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် မ□ဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သော အခွင့်အလမ်းများရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး ငါးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါသည် ■ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ □မဖြေဆိုပါ □
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ေုလုံးဝမရှိပါ မဖြေုိပါ ■
မျိုးတိရိစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ■ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ □မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ ■ချေးငွေလုံးဝမရပါ မ□ဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ■ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ■ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ■ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ □ မဖြေဆိုပါ
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်□်မရှိပါ ■လုံးဝမရှိပါ □ဖြေဆိုပါ □

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူ ရန်ရေမြေ အနေအ ထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ □မဖြေဆိုပါ □
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ □လုံးဝဝယ်ယူမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ □လုံးဝချေးငွေမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ □ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ □ဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ□ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	□ မလွယ်ကူပါ □ဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကုဋီစီးဌာန ၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အခက်အခဲ အနည်းငယ်ရှိပြီး ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို မလုပ်ကိုင်ကြသောကြောင်း မည့်သည့် အခက်အခဲ ရှိကြောင်းကို တိတိကျကျသိရှိခြင်း မရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချ ရန် စျေးကွက်ရှိခြင်း	စျေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ စျေးကွက်အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင် ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေ အနေ	ကောင်း ☐ သင့် ■ ဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ■ ဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ဖြေဆိုပါ ■
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင် ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ရရှိခြင်း	
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက် ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ■ လုံးဝမရှိ မ☐ဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသ ထွက်ကုန်များ	ဈေးကွက်မကောင်း■ ဈေးကွက်မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက ‹မဖြေဆိုပါ› ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ကို ရောင်းချ ရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင် ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ■ လုံးဝနားမလည် □ မဖြေဆိုပါ □
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအ နေ	ညံ့ ■ အလွန်ညံ့ □ မဖြေဆိုပါ □
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ■ကုန်ကြမ်းမရှိပါ □ဖြေဆိုပါ □
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ □ လုံးဝမရပါ မ■ဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ■ ချေးငွေမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ ဆိုင် ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ။ ■ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြု နိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက် ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ■လုံးဝမတတ် □ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ■ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ □ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အများဆုံးလုပ်ကိုင်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် ခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးပြီး ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ အသင့်အတင့် ရှိကြောင်းတွေ့ရ ပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင် စုနှင့်လူဦးရေ	၁၉	၁၅	၁၃	၂၈	၁၂	၁၀	၂၂	၃	၃	၆
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	
	၆ လ အထိ	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	
	၁၂ လ အထိ	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	
	၁၂ လ အထက်					၁၂	၁၀	၂၂	၃	၃	၆

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူ ရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။ မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘော ဆန္ဒပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်း

အရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေ ဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူတိုင်းကို **'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင် သူ'** ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများ သည်လည်း___ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုး များထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွား ရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်___ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။__ခေတ္တ ပညာသွားရောက် သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေး ကုသမှု ခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။_ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့ စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ် တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံး မဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြ သူများရှိပြီး ပြည်ပထက် ပြည်တွင်းတွင်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသူများ ပို၍များပြားပြီး နှစ်ရှည်အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂၈

၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထား ခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ကျေးရွာသူ/သားများသည် အခြားဒေသသို့ ပိုမိုကောင်းမွန် သော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာစေရန်အတွက် သွားရောက်အလုပ် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ် ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂၂	၀	၃	၁၉
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)	၀			
	- ခ။ ဘဏ်	၆			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁၆			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာအတွင်း အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင် နေသောလူများ၏ ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုရနေသော အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင်

အလုပ်လုပ်ကိုင်၍ ရှာဖွေ စားသောက်ကြသော အိမ်ထောင်စုမှာ ပိုမိုများပြားပါသည်။ ပြန်ပို့ငွေများကို ညောင်တုန်းမြို့ပေါ် ရှိ ဘဏ်များဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူကြုံဖြင့် လည်းကောင်း ပေးပို့ကြရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	**အကြီးစားဈေးကွက်** (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ညောင်တုန်းဈေး	ရန်ကန်ဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)(အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐၁မှ ၅ မိုင် ☐၅ မှ ၁၀ မိုင် ■၁၀မှ ၁၅ မိုင် ☐၁၅ မိုင် အထက် ☐	☐မှ ၁၀ မိုင် ☐၁၀ မှ ၂၀ မိုင် ☐၂၀ မှ ၃၀ မိုင် ☐၃၀ မှ ၄၀ မိုင် ■၄၀ မှ ၁၀၀ ☐၁၀၀ မိုင် အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐စက်ဘီး ☐ဆိုင်ကယ် ■ကား/ထော်လာကျီ ☐ရထား ☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ■လှေ စက်လှေ	ခြေလျင် ☐စက်ဘီး ☐ဆိုင်ကယ် ■ကား/ထော်လာကျီ ☐ရထား ☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐လှေ ☐စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐မီးဖို ချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐အဝတ်အထည် ☐ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐စွန့်ပစ်စုံဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ☐မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐အဝတ်အထည် ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ☐ပရိဘောဂများ ☐စွန့်ပစ်စုံဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ■
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ■သင့် ☐ညံ့	☐ကောင်း ☐သင့် ■ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ■သင့် ☐ညံ့	☐ကောင်း ☐သင့် ■ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာသည် ကျေးရွာမှထွက်ရှိသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ကုန်စည်များကို ဝယ်ယူရာတွင် ကျေးရွာနှင့် (၈) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ညောင်တုန်းမြို့သို့ ပွင့်လင်းရာသီကာလတွင် ဆိုင်ကယ်၊ကားစသည်တို့ဖြင့် လာရောက် ဝယ်ယူရောင်းချကြပြီးမိုးတွင်းအခါကာလတွင် စက်လှေများကိုသာ အများဆုံးအသုံးပြု၍ လာရောက် ဝယ်ယူရောင်း ချကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေ ရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ် ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ■ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း ■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% ■ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ ■	နည်းသည်■ ရှိသည် □ မရှိပါ □
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ■ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း ■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ□ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% ■ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ် □ သည် မလိုအပ်ပါ ■	နည်းသည်■ ရှိသည် □ မရှိပါ □
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ□ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်□ ရှိသည် □ မရှိပါ □

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေ ရရန် အခက်အခဲများ
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့လိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ၊ **ကာလလတ်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊ **ကာလရှည်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိ ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေး ပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စိုက်ဘဏ်၊ သမဝါယမဦးစီးဌာန၊ များမှာ လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်သူ များကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး (၁)ကေလျှင် (၁၅၀၀၀၀/) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးသည့် ဧကမှာ (၁၀)ဧကဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၆၇)/(၁.၅) ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး ထုတ်ချေး သည့် ကာလမှာ (၇)/(၆)လဖြစ် သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် (၁) ဧက ကုန်ကျစရိတ်မှာ (၂၀၀၀၀၀/) ကျပ်ခန့် ကုန်ကျပါသည်။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် အချိန်ရောက်ပါက ထွက်ရှိလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းအား ပြန်လည်ရောင်းချရာတွင် စျေးကောင်း မရဘဲရောင်းချ ရခြင်းကြောင့် ချေးငွေပေးဆပ်ရန် အခက်အခဲ များရှိနေကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု**(အခက်အခဲ '**ရှိ**' ဟု ဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ '**မရှိ**' ဟု ဖြေဆိုထားပါက **ဖြေရန်မလို။**)
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ရှိ □ မရှိပါ ■	မြင့် □ လတ် □ မိုမ့် □
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ■ မရှိပါ □	မြင့် □ လတ် ■ မိုမ့် □
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ■ မရှိပါ □	မြင့် □ လတ် ■ မိုမ့် □
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ □ မရှိပါ ■	မြင့် □ လတ် □ မိုမ့် □

ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ □ မရှိပါ ■	မြင့် □ လတ် □ ဂိမ့် □
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ □ မရှိပါ ■	မြင့် □ လတ် □ ဂိမ့် □
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ■ မရှိပါ □	မြင့် □ လတ် □ ဂိမ့် ■

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေး အတွက် ပညာရေးဟောပြောပွဲများ၊ သင်တန်းများကို ကျေးရွာများတွင် ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအရင်းမြစ်များနှင့် နည်းပညာထောက်ပံ့မှုများ လည်းလိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁၁	၇၇	၁၈
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၈၂	၁၂၁	၂၀၃
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၃၄	၂၃	၅၇
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၃၁	၂၄	၅၅
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၇	၂၀	၃၇

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ **ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော** အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး /တက် ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီးခြင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမှ ရှိ ဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်ကိုသာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ် ပါသည်။

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု ဆို သည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင်သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/အခြေအ နေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - **<u>ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်</u>** အဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက '**အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်း ထွက်)** ရှိသည်ဆိုပါက '**မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ '**ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင် ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)**' ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာပညာ ရေးအဆင့် အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade 4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်း ပညာဆက်လက် သင်ကြားခြင်းမရှိပါက '**မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်သာ ထည့်သွင်းရ ပါမည်။ အခြေခံပညာမူလ တန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော် လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက '**စာမတတ်သူဦးရေ**' တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သည့် လူမရှိပါ။ မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူသာများရခြင်းမှာ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း အဆင့်ထိသာရှိပြီး အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအား အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၌ ပညာသင်ကြားရသည့်အတွက် စီးပွားရေး အခက်အခဲအနည်းငယ်သာ ရှိခြင်းကြောင့် အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်းပညာ ပြီးဆုံးသည်အထိ ကျောင်းတက်ရောက်နိုင်သူမှာ အသင့် အတင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာရှိနောင်လာ နောင်သားကလေးများ ပညာရေး တိုးတက်စေ ရန်အတွက် အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းတို့ အဆင့်တိုးမြှင့် ဖွင့်လှစ် ပေးပက ပညာရေးပြီးဆုံးအောင် သင်ကြားနိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၂၂	၂၄	၄၆
အလယ်တန်း	၈	၁၀	၁၈

အထက်တန်း	၁၀	၄	၁၄
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၄	၉	၁၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြု ထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက်ကသိုလ်/ကောလိပ်များတွင်ရောက် နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင်၊**ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင် ပညာရေး**' ကို သင်ယူဆည်းပူး **သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ** သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ၅ နှစ်နှင့် ၉ နှစ်ကြား မူလတန်းပညာ သင်ယူသူလူဦးရေ(၄၆)ဦးရှိပြီး အလယ်တန်း ကျောင်းတက်သူဦးရေ (၁၈)ဦးရှိပါသည်။ အထက်တန်း ကျောင်းတက်သူဦးရေမှာ (၁၄) ဦးရှိပြီး တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ်ကျောင်းမှာ ကျောင်းတက်သူ ဦးရေ (၁၃)ဦးရှိသောကြောင့် ကျောင်းသားဦးရေမှာ အနည်းငယ်သာ ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျပန်းအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်သည့် မိသားစုများ၏ ကလေးများမှာ အလယ်တန်းရောက်လျှင် ကျောင်းထွက်နှုန်းများရခြင်းမှာ မိသားစုစားဝတ် နေရေးအတွက် လုပ်ငန်း ခွင်၌ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြောင်းအရာ	**(၁)**	**(၂)**	**(၃)**
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ■ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ■ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ■ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ■ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □

ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ■ စက်ဘီး □ ဆိုင်ကယ် □ ကား □			ခြေလျင် □ စက်ဘီး ■ ဆိုင်ကယ် □ ကား □			ခြေလျင် □ စက်ဘီး ■ ဆိုင်ကယ် □ ကား □		
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)									
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်□ သင့် ■ □			ကောင်□ သင့် □ □			ကောင်□ သင့် ■ □		
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ ■			လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □			လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း □ သင့် ■ သုံ့ □မရှိ □			ကောင်း □ သင့် □ သုံ့ □မရှိ □			ကောင်း □ သင့် □ သုံ့ □မရှိ □		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်■ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်□ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်□ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □		
စျ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၇	၈						
ကျေးရွာခန့်	၀	၀							

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင် ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား×အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ် ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို** ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့် စာသင်ကျောင်းရှိသောကြောင့် ကလေးငယ်များအလွယ်တကူ မူလတန်းပညာသင်ကြားနိုင်ပြီး အလယ်တန်းအဆင့်နှင့်

အထက်တန်းအဆင့် ပညာရေးကို အခြားကျေးရွာရှိစာသင်ကျောင်းသို့ (၂)မိုင်ခန့်သွားရောက် ပညာ သင်ကြားနေရကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ■ မလုံလောက် □
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ■ ၄၀ : ၁ အထက် □
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ □ နည်း ■ များ □
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ □ မရှိ ■
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် □ မလုံလောက် ■
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတက်နိုင်မှု	မြင့် □ သင့်အတင့် ■
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ■ နည်း □
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း □ သင့် ■ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပညာရေးကဏ္ဍတွင် ဆရာ/ဆရာမ အင်းအားလုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း စာရေးကိရိယာလုံလောက်မှုမရှိခြင်း ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်းကြောင့် ကလေးငယ်များ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အားနည်း နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	မြင့် ■ နိမ့် □ မရှိ □
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ■ နိမ့် □ မရှိ □
၃	ဌက်ဖျား	မြင့် □ နိမ့် □ မရှိ ■

၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်	နိမ့်	☐ မရှိ	■
၅	HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင် သော ရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	☐ မရှိ	■
၆	တီဘီ	မြင့်	နိမ့်	■ မရှိ	☐
၇	ဆီးချို	မြင့်	နိမ့်	■ မရှိ	☐
၈	သွေးတိုး	မြင့်	နိမ့်	■ မရှိ	☐
၉	အသဲရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့်	နိမ့်	■ မရှိ	☐
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်	နိမ့်	■ မရှိ	☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	☐ မရှိ	■

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အဖြစ်များသောရောဂများအနေဖြင့် သွေးတိုးရောဂါ နှင့် ဆီးချိုရောဂါဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ်တွေ့ရပြီး မိုးရာသီတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ် တွေ့ရပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား(၃၅)လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	**ရှိ**	**မရှိ**
၁	အဆုပ်ရောဂါ		Â
၂	ဆုံဆို့၊ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	Â	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â	
၄	မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	Â	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	Â	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		Â

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာရှိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမှ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများအား ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးလျက်ရှိပြီး ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ထိုးနှံပေးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)		အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု	
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင်	■	ရှိ	■
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်	□	မရှိ	□
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်	□		
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်	□		
	၁၀ မိုင် အထက်	□		
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင်	□	ရှိ	□
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်	□	မရှိ	□
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်	□		
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်	□		
	၁၀ မိုင် အထက်	□		
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင်	□	ရှိ	■
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်	□	မရှိ	□
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်	□		
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်	■		
	၁၀ မိုင် အထက်	□		

ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ■	ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားပါသည်။ ☐ ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဌာန မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများခံယူနိုင်ရန်အတွက် (၉)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော မြို့နယ် ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသမှုများ လုပ်ဆောင်ရသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟုဖြေ ဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ**(ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၀	ရှိ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐သုံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐

ရေရရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအ ရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟုဖြေ ဆိုထား ပါကဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါကဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့်လုံ လောက် မှု အခြေအနေ**(ရာ သီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုး လုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
				ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၁၄	ရှိ■ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ■သည့် ☐	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၆၁	ရှိ■ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ■သည့် ☐	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၀	ရှိ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐သည့် ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ	၀	ရှိ☐ မရှိ ■	ကောင်း ☐သင့် ■သည့် ☐	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေအ ရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟုဖြေ ဆိုထား ပါကဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါကဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့်လုံ လောက် မှု အခြေအနေ(ရာ သီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုး လုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေကန်	၁၀၆	ရှိ□ မရှိ ■	ကောင်း □သင့် ■သုံ့ □	နွေ □ မိုး ■ ဆောင်း ■
စိမ့်စမ်းရေ	၀	ရှိ□ မရှိ □	ကောင်း □သင့် □သုံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ရာသီ(၃)မျိုးလုံးတွင် သင့်တင့်ကောင်းမွန်သော သောက်သုံးရေကို လုံလောက်စွာရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	

ရေဆွဲ အိမ်သာ	၁၀၆
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	
မသန်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျန်းမာရေးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာသား များအားလုံး ယင်လုံကိုသာ အသုံးပြုကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ■
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ■	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ■

■

၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ

ရင်းမြစ် … (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မျိုးသမီးအကြမ်းဖက်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှု အသိမြင်များရှိကြသဖြင့် ကြမ်းဖက်မှု နှင့်တိုင်ကြားမှုများ မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	**အမျိုးအစား**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	**လမ်းအရှည်(မိုင်)**
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☐ ☐ ☐ ၄ ■ ☐	ကောင်း ■ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ■ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ■	၀-၁ မိုင် ■ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ☐ ☐ ၄ ■ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	☐ ၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက် ☐ ☐ ■	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ■ ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐

ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ■ ☐ ☐ ၄ ☐ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ■ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အ ထက် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းသည် ကွန်ကရစ်လမ်းဖြစ်ပြီး ရာသီမရွေးသွားလာ နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ဖြစ်ကမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ပြီး ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် ကုန်လမ်းရော ရေလမ်းပါ အသုံးပြုနိုင်သည့် ကျေးရွာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊ အမြင့်)**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

သစ်သား တံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
ကြိုးတံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
ဝါးတံတား		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
ရေပြွန်		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
ရေကျော်		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	ဖြလမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် ပန်းလှိုင်မြစ်၏ မြစ်လက်တက်ဘေးတွင် တည်ရှိသော ကျေးရွာ ဖြစ်သော်လည်း မည့်သည့် တံတားအမျိုးအစားကို အသုံးပြုခြင်း မရှိကြောင်းလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် အရောင်ခြယ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု

မြစ်ကြောင်း	ဝ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	☐ ■ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ■ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	☐ ☐ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ " လှေ၊ သမ္ဘာန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ကုန်စည် စီးဆင်းမှုတွင် မိုးရာသီအခါ၌ မြစ်ကြောင်းကို အများဆုံးအသုံးပြုကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၈		၇၀	၅၈		၃၀			

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလယ်ချောင်းကျေးရွာသည် ကုန်လမ်းရော ရေလမ်းပါ အသုံးပြုနိုင် သော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များကို အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ထို့အပြင် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ် သုံးစွဲမှုများကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၀	ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ မဖြစ်ဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၃၀	ကောင်း ☐သင့် ■တော့ မဖြစ်ဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ■
အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်	၀	ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ မဖြစ်ဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၆၁	ကောင်း ☐သင့် ■တော့ မဖြစ်ဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ■
လေစွမ်းအင်	၀	ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ မဖြစ်ဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ	၀	ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ မဖြစ်ဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၀	ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ မဖြစ်ဆိုပါ ☐	ရှိ☐ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၅		

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ဆိုလာစနစ်အပြင် ကျေးရွာပိုင် ဒီဇယ်အင်ဂျင်ကို အသုံးပြု၍ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကို အဓိကအသုံးပြုကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၁၀၁	၆၂	၆၉	၅၈

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းကို အများဆုံးအသုံးပြုပြီး ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ ဂြိုလ်တုစလောင်းများမှ သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(i) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ □ မရှိ ■ဖြေဆိုပါ □
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □သင့် ■ဖြေဆိုပါ □
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □သင့် ■ဖြေဆိုပါ □
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း □သင့် ■ မဖြေဆိုပါ □
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း □သင့် ■ မ□ဖြေဆိုပါ □
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ □ည်း မျ■ □
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူ နိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက် များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ □ မရှိ မ■ဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ကရင်လူမျိုးများ နေထိုင်သည့်အတွက် ကရင် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စာပေများ၊ ရိုးရာပွဲတော်များကိုစဉ်ဆက်မပြတ် ကျင်းပကြပါသည်။ လူငယ်များသည် ရပ်ရွာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ဦးဆောင်မှုများ လည်းရှိပါသည်။ လူငယ်ရိပ်သာများနှင့် စာကြည့်တိုက်များမရှိသည့်အတွက် စာပေနှင့် အသိပညာများအား နည်းသည်ကိုလည်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ■မရှိ □ဖြေဆိုပါ □
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ □ မရှိ ■ဖြေဆိုပါ □
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ■ မရှိ □ဖြေဆိုပါ □
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ■ မရှိ □ဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ မရှိသော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များရယူနိုင်ခြင်း အာမခံလုပ်ငန်းများမရှိခြင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်များမရှိခြင်း မှုခင်ကာကွယ် လျော့ချရေး အတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများ ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် □	စိုးရိမ်ရသည် □	စိုးရိမ်ရသည် □	စိုးရိမ်ရသည် □
	သာမန် □	သာမန် ■	သာမန် □	သာမန် □
	မရှိ ■	မရှိ □	မရှိ ■	မရှိ ■

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေများ မရှိသလောက် နည်းပါးသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်းအမြစ် **• အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေများပြားခြင်း။** **• လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်းလက်တွဲ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိခြင်း။**	**အလယ်ချောင်းကျေးရွာ၏ လူဦးရေစာရင်းတွင် နို့စို့အရွယ် ကလေးငယ်(၁)လူဦးရေ၏ ၀.၉၄% သာရှိပါသည်။ ့အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များ နေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အနာဂတ်ကာလတွင် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ရှိနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။** • ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး	• အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ နွေစပါး နှစ်သီးစိုက်ပျိုး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
• **စပါးထုတ်လုပ်ရေးမှ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးနိုင်ခြင်း** • မိုးစပါး၊ နွေစပါး နှစ်သီးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း	ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ရောင်းချချိန်တွင် စပါးဈေးနှုန်း မကောင်း၍ မိမိလုပ်အားခပြန်ရရုံ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်သာ ဖြစ်သော်လည်း လယ်သမားမိသားစုများနှင့်ကျပန်းလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ၊ စပါးအခြေခံ ရောင်းဝယ်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်များတွင် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသူ စသည်ဖြင့် စပါးထုတ်လုပ်မှု တစ်ခုမှ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ အတွက် ဝင်ငွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာကို အတန်အသင့် ဖူလုံစေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • **သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေ ချေးယူရနိုင်ခြင်း**	• စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှ အသက်မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ သမဝါယမချေးငွေ နှင့် ပက်-မြန်မာမှ ချေးငွေ စသည်ဖြင့် ချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိတို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ အတွက် သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေ ပမာဏအား ရရှိနိုင်ပါသည်။
ပညာရေး • **မူလတန်းကျောင်းမှာ ကောင်းမွန်ခြင်း** • အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်းပညာ အတွက် အလှမ်းမဝေးခြင်း	• အလယ်ချောင်းကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းသား/သူ များအတွက် သင့်တော် လုံလောက်မှု ရှိသည့် အပြင် မိဘဆရာ အသင်းသည်စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေးအတွက်ကောင်းမွန်သော အလားအလာများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်း ပညာများ သင်ယူမည့် အထက် တန်းကျောင်းနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၁.၅) မိုင်သာရှိ၍ နေ့ချင်းပြန် ကျောင်းတက်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ ကုန်ကျစရိတ် နည်းပါးစွာဖြင့် ပညာတတ် လူငယ်လူရွယ်များ ထွက်ပေါ် လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • **လူငယ်များ သည် လူငယ် အသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် လူကြီးများ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း။** • **မိသားစုကျေးရွာဖြစ်၍ မှုခင်းကြီးကြီး မားမားမရှိခြင်း။**	• **ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုး မကင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများ ဖြစ်ပွား မှု နည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်း**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး • **အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများကို နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။** • စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း။	• အလယ်ချောင်း ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့ များ ရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရန် အချိန်ယူ လေ့ကျင့် လုပ်ဆောင်ရမည့်အပြင် ကျေးရွာလူထု အနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များ နှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ် ဖြစ် သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး • **ဌားရမ်း အသုံးပြု လိုသော် လည်း လယ်ကွက်များသေးငယ်ခြင်း၊ ရိုးရောင်းများ ပေါများခြင်းကြောင့် ရိတ်သိမ်း ခြွေလှေ့စက်များ အသုံးပြုရန် ခက်ခဲခြင်း၊** • **သွင်းအားစုများကို အချိန်မီထည့်သွင်း နိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်း၊** • **တောင်သူအားလုံး စုပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများ မရှိခြင်း**	• **စပါးခင်းများအချိန်မီ ရိတ်သိမ်းနိုင်ရန် အတွက် ရိတ်သိမ်း ခြွေလှေ့စက်များ ဌားရမ်းအသုံးပြု လိုသော်လည်း လယ်ကွက်များ၏ အကွက်အကျယ်အဝန်းမှာ ကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊ သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊ ရိုးချောင်းများ ပေါများ၍ စက်ရှေ့ရာတွင် အချိန်ကြန့်ကြာမှုရှိခြင်း၊ ရိတ်သိမ်း ခြွေလှေ့စက်များတစ်ဦးချင်း ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း စသည်တို့ကြောင့် မိမိတို့ကျေးရွာနှင့် သင့်တော် မည့် စက်အားဌားရမ်းရန် ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။** • **စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာများကို နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့ များထံမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အထွက်တိုးနည်း ပညာများ၏ ရလဒ်ကို အထင်အရှားမမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာ ပြန့်ပွားကျင့်သုံးမှုနှင့် တောင်သူအားလုံး အကျိုးအမြတ် ဖြစ် ထွန်းလာရန် များစွာအချိန်ယူရအုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။** • **၎င်းအပြင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် အချို့သော လုပ်ငန်းများ(ဥပမာ-ရေသွယ်ယူခြင်း၊ မြောင်းဖော်ခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါအား စုပေါင်းကာကွယ်ခြင်း) တို့တွင် တောင်သူ တစ်ဦး**

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	တည်း ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်ပဲ စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြရသည် ဖြစ်ရာ ၎င်း အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့လာတိုင်း ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းရန် အတွက် တောင်သူအားလုံး စုပေါင်းပါဝင်ဖို့ စည်းစည်းရုံးရုံး ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများ မရှိသဖြင့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ် သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • ရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	• စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေ ရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • **ချေးငွေကာလတိုတောင်းခြင်း** • **ချေးငွေပမာဏ မလုံလောက်ခြင်း**	• **အလယ်ချောင်း ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမ ဝါယမအသင်းအဖွဲ့များ၊ ပက်-မြန်မာ စသည်တို့မှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း တင်းကျပ်သော ချေးငွေစည်းမျဉ်း စည်းကမ်း များနှင့် ချေးငွေကာလ တိုတောင်းခြင်းများသည် တောင်သူများ အတွက် အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများ ဖြစ်နေ ဆဲ ဖြစ်သည်။**
လမ်း၊ တံတား • လမ်း၊ တံတားများ အဆင့်မြင့်တင်ရေး အတွက် ကျေးရွာလူထုမှ မတည်ငွေလိုအပ်ခြင်း၊	• လမ်း၊ တံတားများ အဆင့်မြှင့်တင်ရေး အတွက် ကျေးရွာလူထုမှ မတည်ငွေလိုအပ်ခြင်း၊ နှင့် ကျေးလက် အခြေခံ အဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော လက်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနများမှလည်း တပြိုင်နက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ၎င်းဌာနများတွင်လည်း ရရှိသည့် ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေ ပမာဏများ အပေါ်မူတည်နိုင်သဖြင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်မည့် ကျေးရွာ စာရင်းတွင် ပါဝင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးလွန်းပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • **ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေခြင်း** • **သတင်းအချက်အလက် ရရှိမှု အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း**	• **ကျေးရွာ၏ ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင် တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန် နေကြရသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် အင်တာနက်မှတဆင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်သော မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	အသုံးချမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး သဘောတရားများကို သဘောပေါက်နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများ ဖြစ်ပါ သည်။

အလယ်ချောင်း ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - အဖွဲ့အစည်း						
၁။	• အဖွဲ့အစည်းများ၏ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်းခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများကို နားလည် သိရှိမှု အားနည်းခြင်း • စိတ်**ပါဝင်စားမှု မရှိခြင်း** • **တိကျသည့် ဦးဆောင်မှု မရခြင်း**	• ကျေးလက်ဦး/စီး ကဲ့သို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသော ဌာနများထံ အဖွဲ့အစည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများ ဆက်သွယ် တောင်းခံနိုင်ခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း • ကျေးရွာလူထုသည် အစိုးရ ဌာနများနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်သည့် အတွေ့အကြုံ **နည်းပါးခြင်း**	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး • ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ များ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုးရေး						

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
၂။	• ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်း • ဈေးကွက်နှင့် ကိုက်ညီသော အရည်အသွေး ကောင်းစပါးမျိုး များ ထုတ်လုပ်မှု မရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ရောဂါ ကာကွယ်နည်း စနစ်များ မသိရှိခြင်း • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်သည့် နည်း လမ်းများကို သိရှိသူ နည်းနေခြင်း • သမားရိုးကျ နည်းလမ်းများ ကိုသာ လုပ်ဆောင်နေပြီး ဈေးကွက်မှ လိုအပ်ချက်များကို သိရှိရန် နားမလည်ခြင်း (သို့) အားထုတ်မှု မရှိခြင်း	• **စပါးကို နှစ်သီးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း** • **နွေစပါးအတွက် စိုက် ပျိုးရေအလုံအလောက်ရရှိခြင်း** • **နွားချေးမြေဩဇာကို လယ်မြေများထဲသို့ ထည့်သွင်း ခြင်း၊ ကောက်ရိုးဆွေးများ ထည့်သွင်းခြင်း စသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်မှု မရှိဘဲ မြေဆီဩဇာ ပိုမို ကောင်းမွန်စေသော သဘာ ဝ မြေဩဇာများကို အသုံးပြုနေကြဆဲ ဖြစ်ခြင်း**	• ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှုအားနည်း (ချေးငွေမှာ မလုံလောက်ခြင်း) • သွင်းအားစု တတ်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း(မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရွေးချယ်၍ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ မြေဩဇာ အလုံအလောက်မထည့်နိုင်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်း) • နည်းပညာအကူအညီ နှင့် နည်းလမ်းများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းခြင်း	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ဈေးကွက် လိုအပ်ချက်များကို ဆန်းစစ်ခြင်း • ဈေးကွက်မှ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း ထုတ်လုပ်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်း • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းလမ်းများကို စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်ခြင်း • အရည်အသွေးကောင်း ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပ ညာဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး • စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • ဈေးကွက်နှင့် သတင်းချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာ သင်တန်း • စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာ သင်တန်း (ပိုးမွှားနှင့် ရောဂါ) • ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်သို့ တက်လှမ်းခြင်း။ • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ ငှားရမ်းနိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
၃။	• စပါးရိတ်သိမ်းချိန် ကာလကြာမြင့်မှု ကြောင့် ဆုံးရှုံးမှု များခြင်း	• စက်များ အစားထိုး မသုံးစွဲ နိုင်ခြင်း • အရင်းအနှီး မတတ်နိုင် ခြင်း	• ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် ဌား ရမ်းသည့် လုပ်ငန်းရှင်များ က ၎င်းတို့စက် ဌားမည့် ကျေးရွာများအား လေ့လာ နေခြင်း။	• လယ်ကွင်းများတွင် ရိုးချောင်းများ များစွာ ရှိနေခြင်း။	• ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် များဌားရမ်းနိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင် များ နှင့် ဆွေးနွေးခြင်း	လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြား ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ						
၄။	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းခြင်း	• လုပ်ငန်းရှင်၊ကုမ္မဏီပိုင်ရှင် များတွင်သာ အလုပ်အကိုင် ရရှိရန် မူတည်နေရခြင်း • လုပ်ငန်းရေရှည်တည်တံ့ ရန်နည်းစနစ်များ မသိ ခြင်း • စျေးကွက်ဆိုင်ရာနည်း ပညာ ကို မသိရှိခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာများ တတ်မြောက်မှု နည်းခြင်း • ပြင်ပ ဗဟုသုတ မရှာနိုင် ခြင်း	• နည်းပညာများလိုအပ် ခြင်း နှင့် သင်ယူလိုစိတ် ရှိခြင်း	• လုပ်ငန်းသစ်တစ်ခု လုပ် ကိုင်ရန် ယုံကြည်မှု မရှိ ခြင်း • မိရိုးဖလာ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ် လုပ်ငန်းမှ လွဲ၍ ပြင်ပ ဗဟုသုတ မရှိခြင်း • စျေးကွက် လိုအပ်ချက် များကို နားမလည်ခြင်း (သို့) လေ့လာမှု အားနည်း ခြင်း	• စျေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသ င်တန်းများပေးခြင်း	၃။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြား လာစေရေး • စျေးကွက် ဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ ပေးခြင်း • ဒေသနှင့် သင့်လျော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများပေးခြင်း (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်) • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း						
၅။	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အတွက် ရင်းနှီးငွေ နှင့် ချေးငွေ မလုံလောက်ခြင်း	• အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း • ချေးငွေပမာဏ နည်းပါးခြင်း • ချေးငွေကာလ တိုတောင်းခြင်း	**• မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေ၊ သမဝါ ယမ မှ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေ ၊ပက်မြန်မာ မှချေးငွေ တို့ကို လက်လှမ်းမီခြင်း** • လက်ရှိ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် အပြင် သွင်းအားစုများ (ဓာတ်မြေဩဇာ) အတွက် ချထား ပေးသည့် ကုမ္ပဏီ ရှိခြင်း။	• ချေးငွေကို အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ထုတ် ပေးသည့် စနစ်ကို လက်ရှိတွင် ကျင့်သုံး နေခြင်း။ • ကုမ္ပဏီများမှ ထုတ်ပေးသော သွင်းအားစု အတွက် အတိုးနှုန်း များပြားခြင်း	• ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း • လုပ်ငန်းအပေါ်မူတည်၍ ချေးငွေပြန်လည် ပေးဆပ်မှုပုံစံနှင့် ငွေပမာဏ သတ်မှတ်သော လုံလောက်သည့်	၄။ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။ • ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော
၆။	• မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် ရင်းနှီး မတည်ငွေမရှိခြင်း	• အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့မရှိခြင်း	• လယ်စိုက်ပျိုးရေးမှ တိရိစ္ဆာန်အစားအစာ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း။ • ဝက်မွေးမြူရန် စိတ်ဝင်	• စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် ချေးငွေကို လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း • ကာလရှည်ချေးငွေ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့များ ဒေသတွင်း လုပ်ငန်း		

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ် စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
			စားသောမိသားစုများ ရှိခြင်း။	အကောင်အထည် မဖော် သေးခြင်း။	ချေးငွေ ရရှိနိုင်မည့် အရင်း အမြစ်များ နှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း	အထောက်အထားများ ပြင်ဆင် ခြင်း
၇။	• ရေလုပ်ငန်းသုံး ကိရိ ယာများမပြည့်စုံခြင်း	• လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာများ ဝယ်ယူရန်ရင်းနှီး မတည်ငွေမရှိခြင်း	• ရေသယံဇာတ ငါးများ ဖမ်းယူ ရရှိနိုင်ခြင်း။ • ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက် မွေးသော မိသားစုများ ရှိ ခြင်း။	• ငါးဖမ်းရာသီ အကန့် အသတ်ရှိခြင်း။ • ကာလရှည်ချေးငွေအကူ အညီပေးရေးအဖွဲ့များ ဒေ သတွင်း လုပ်ငန်းအကောင် အထည်မဖော် သေးခြင်း။		
၈။	• ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်း များအတွက်အရင်း အနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း	• လုံလောက်သော ရင်းနှီးငွေ မရရှိခြင်း	• ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ရန်စိတ်အား ထက်သန်ခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာရပ်များ သင်ယူရန် အခွင့်အလမ်း နည်းခြင်း		
ကဏ္ဍ - လူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး						
၉။	• လူငယ်များ၏ဆောင် ရွက်လုပ်ဆောင်နိုင်မှု အားနည်းခြင်း	• ပြင်ပ ဗဟုသုတ လေ့လာမှု အားနည်းခြင်း • မိရိုးဖလာအတိုင်း လူငယ် များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် ခြင်း	• ရပ်ရွာအကျိုးဆောင်ရွက် လိုစိတ်ရှိသော လူငယ်များ ရှိနေခြင်း • အချင်းချင်း စည်းလုံးစွာ ဆောင်ရွက်ကြခြင်း	• လူကြီးများ မှ နေရာပေး ခိုင်းစေမှု မရှိခြင်း • လူကြီးများမှ လူငယ်များ အား အသိအမှတ် ပြုမှု အားနည်းခြင်း	• လူငယ် အဖွဲ့စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စွမ်း ဆောင်ရည် မြှင့်တင် ရေး သင်တန်းများ စီစဉ် ပေးခြင်း	၅။ လူငယ်များအား စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်တင်ပေးရေး • အခြေခံခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်း • အဖွဲ့အစည်း စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း • ဆက်ဆံရေးနှင့် ပံ့ပိုးမှု တိုးတက် လာစေရေး သင်တန်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊
မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲ(တတိယအကြိမ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်)၂၀၁
၇၊ စက်တင်ဘာလ။

၂။ ညောင်တုန်းမြို့နယ်၊ အလယ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ၂၀၁၇ဒီဇင်ဘာလတွင်
ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာ
အခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊